

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

18 февруари 2016 година *

„Обжалване — Обща външна политика и политика на сигурност — Борба срещу разпространението на ядрено оръжие — Ограничителни мерки срещу Ислямска република Иран — Замразяване на финансовите средства на иранска банка — Задължение за мотивиране — Производство за приемане на акта — Явна грешка в преценката“

По дело C-176/13 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 9 април 2013 г.,

Съвет на Европейския съюз, за който се явяват S. Voelaert и M. Bishop, в качеството на представители,

жалбоподател,

подпомаган от:

Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явяват L. Christie и S. Behzadi-Spencer, в качеството на представители, подпомагани от S. Lee, barrister,

като другите страни в производството са:

Bank Mellat, установено в Техеран (Иран), за което се явяват M. Brindle, QC, R. Blakeley и V. Zaiwalla, barristers, както и Z. Burbeza, P. Reddy, S. Zaiwalla и F. Zaiwalla, solicitors,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Европейска комисия, за която се явяват D. Gauci и M. Konstantinidis, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: T. von Danwitz, председател на състава, D. Šváby, A. Rosas (докладчик), E. Juhász и C. Vajda, съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: L. Carrasco Marco, администратор,

* Език на производството: английски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 10 септември 2014 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 февруари 2015 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си Съветът на Европейския съюз иска отмяна на решение на Общия съд на Европейския съюз от 29 януари 2013 г., Bank Mellat/Съвет (Т-496/10, EU:T:2013:39, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което последният е отменил — в частите, в които се отнасят до Bank Mellat:

— таблица Б, точка 4 от приложение II към Решение 2010/413/ОВППС на Съвета от 26 юли 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Обща позиция 2007/140/ОВППС (ОВ L 195, стр. 39 и поправка в ОВ L 197, стр. 19),

— таблица Б, точка 2 от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 668/2010 на Съвета от 26 юли 2010 година за прилагане на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 423/2007 относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 195, стр. 25),

— раздел I, таблица Б, точка 4 от приложението към Решение 2010/644/ОВППС на Съвета от 25 октомври 2010 година за изменение на Решение 2010/413 (ОВ L 281, стр. 81),

— таблица Б, точка 4 от приложение VIII към Регламент (ЕС) № 961/2010 на Съвета от 25 октомври 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕО) № 423/2007 (ОВ L 281, стр. 1),

— Решение 2011/783/ОВППС на Съвета от 1 декември 2011 година за изменение на Решение 2010/413 (ОВ L 319, стр. 71),

— Регламент за изпълнение (ЕС) № 1245/2011 на Съвета от 1 декември 2011 година за прилагане на Регламент № 961/2010 (ОВ L 319, стр. 11),

— раздел I, таблица Б, точка 4 от приложение IX към Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент № 961/2010 (ОВ L 88, стр. 1),

доколкото наименованието „Bank Mellat“ е включено в списъците на лица, образувания и организации, за които се прилагат ограничителните мерки, приети с тези актове (наричани заедно по-нататък „спорните актове“).

Правна уредба и обстоятелства, предхождащи спора

2 Загрижен от многобройните доклади на генералния директор на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) и резолюциите на Съвета на управителите на МААЕ относно ядрената програма на Ислямска република Иран, на 23 декември 2006 г. Съветът за сигурност на ООН (наричан по-нататък „Съветът за сигурност“) е приел Резолюция 1737 (2006), в точка 12 от

която, разглеждана във връзка с приложението към същата резолюция, са изброени редица лица и образувания, за които се смята, че участват в разпространението на ядрено оръжие, и чиито финансови средства и икономически ресурси трябва да бъдат замразени.

- 3 С оглед изпълнението на Резолюция 1737 (2006) в рамките на Европейския съюз на 27 февруари 2007 г. Съветът е приел Обща позиция 2007/140/ОВППС относно ограничителните мерки срещу Иран (ОВ L 61, стр. 49).
- 4 Член 5, параграф 1 от Обща позиция 2007/140 е предвиждал замразяване на всички финансови средства и икономически ресурси на определени категории лица и образувания, изброени в букви а) и б) от тази разпоредба. Така буква а) от член 5, параграф 1 визира лицата и структурите, посочени в приложението към Резолюция 1737 (2006), както и допълнителните лица и структури, посочени от Съвета за сигурност или от Комитета на Съвета за сигурност, създаден съгласно член 18 от Резолюция 1737 (2006). Списъкът на тези лица и структури се е съдържал в приложение I към Обща позиция 2007/140. В член 5, параграф 1, буква б) са посочени лицата и структурите, необхванати от приложение I, които по-специално са заети, пряко свързани или предоставят помощ за ядрените дейности на Ислямска република Иран, имащи отношение към разпространението на ядрено оръжие. Списъкът на тези лица и структури се съдържа в приложение II към споменатата обща позиция.
- 5 В рамките на правомощията на Европейската общност Резолюция 1737 (2006) е изпълнена с Регламент (ЕО) № 423/2007 на Съвета от 19 април 2007 година относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 103, стр. 1), който е приет на основание членове 60 ЕО и 301 ЕО и взема предвид Обща позиция 2007/140, като съдържанието му по същество е сходно с нейното, тъй като в приложение IV към Регламента, отнасящо се до лица, образувания и органи, посочени от Съвета за сигурност или от Комитета по санкциите, и в приложение V към същия регламент, отнасящо се до лица, образувания и органи, различни от изброените в приложение IV, фигурират същите наименования на образувания и на физически лица.
- 6 Член 7, параграф 2, буква а) от Регламент № 423/2007 е бил със следния текст:

„Всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи [на лицата, субектите и органите, изброени в приложение V, както и всички финансови средства], притежавани, държани или контролирани от [тези лица, субекти и органи,] се замразяват. Приложение V включва физически и юридически лица, субекти и органи, които не са включени в приложение IV и които, съгласно член 5, параграф 1, буква б) от Обща позиция 2007/140/ОВППС, са идентифицирани като:

 - а) участващи във, пряко свързани със или подкрепящи чувствителни от гледна точка на разпространението ядрени дейности на Иран [...]“.
- 7 Като констатира, че Ислямска република Иран продължава да извършва дейности, свързани с ядрено обогатяване, и не оказва съдействие на МААЕ, на 3 март 2008 г. Съветът за сигурност е приел Резолюция 1803 (2008). В точка 10 от тази резолюция Съветът за сигурност:

„Иска от всички държави да проявяват бдителност във връзка с дейностите, провеждани от разположените на тяхна територия финансови институции с всички банки със седалище в Иран, и по-специално с банката Melli и с банката Saderat, както и с техните клонове и представителства в чужбина, за да се предотврати възможността тези дейности да способстват за чувствителни по отношение на ядреното разпространение дейности или за разработването на системи за ядрено оръжие, както се посочва в Резолюция 1737 (2006)“.

- 8 С резолюция 1929 (2010) от 9 юни 2010 г. Съветът за сигурност е приел по-строги мерки, и по-специално е взел решение за замразяването на финансовите средства на различни финансови образувания. В точка 21 от споменатата резолюция Съветът за сигурност призовава държавите по-конкретно „да не допускат предоставяне на тяхна територия на финансови услуги, и в частност застраховане и презастраховане, или трансфер към, през или от тяхна територия на или от техни граждани или образувания, попадащи в юрисдикцията им (включително клонове в чужбина), или лица или финансови институции на тяхна територия, на каквито и да е финансови или други активи или икономически ресурси, ако имат информация, даваща достатъчно основания да се счита, че тези услуги, активи или ресурси биха могли да подпомогнат чувствителните ядрени дейности на Иран, свързани с разпространението на ядрени оръжия, или разработването на системи за ядрено оръжие, по-специално като замразят вече намиращите се или предстоящите да се установят на територията им, намиращите се под юрисдикцията им или предстоящите да попаднат под нея финансови средства, други активи и икономически ресурси, свързани с тези програми или дейности, както и като упражняват засилен контрол с оглед предотвратяване на такива транзакции съвместно с националните си органи и в съответствие с националното си законодателство“.
- 9 Bank Mellat е посочено в точка 6 от приложение I към Резолюция 1929 (2010), в мотивите за вписването в това приложение на First East Export Bank plc (наричано по-нататък „FEE“):
- „Тази банка е собственост, контролира се или действа от името на Bank Mellat. През последните седем години Bank Mellat е съдействала за извършването на транзакции на стойност стотици милиона долара от ирански ядрени, ракетни и отбранителни образувания“.
- 10 В декларация, приложена към заключението от 17 юни 2010 г., Европейският съвет е подчертал все по-дълбоката си загриженост относно иранската ядрена програма, приветствал е приемането от Съвета за сигурност на Резолюция 1929 (2010), отбелязал е последния доклад на МААЕ от 31 май 2010 г. и е обявил налагането на нови ограничителни мерки, насочени по-специално към финансовия сектор.
- 11 С Решение 2010/413, прието на 26 юни 2010 г., Съветът е привел в действие тази декларация, като е отменил Обща позиция 2007/140 и е приел ограничителни мерки, които са допълнителни спрямо последната. В съображения 17—20 от Решение 2010/413, които се отнасят до финансовите дейности, отново се отбелязват решенията на Съвета за сигурност в Резолюция 1929 (2010), както и декларацията на Европейския съвет от 17 юни 2010 г. Глава 2 от Решение 2010/413 е посветена на финансовия сектор. Член 10, параграф 1 от посоченото решение предвижда, че за да предотвратят предоставянето на финансови услуги или трансфера към, чрез или от териториите на държавите членки, или за, или от граждани на държавите членки или образувания, организирани съгласно тяхното законодателство (включително клонове в чужбина), или лица или финансови институции на територията на държавите членки, на всякакви финансови или други активи или икономически ресурси, които биха могли да допринесат за чувствителните ядрени дейности на Иран, свързани с разпространението на ядрени оръжия, или за разработването на носители на ядрено оръжие, държавите членки извършват засилено наблюдение върху всички съвместни дейности на финансовите институции под тяхна юрисдикция с установени в Иран банки и с контролирани от тях клонове, дъщерни дружества или образувания.
- 12 Член 20, параграф 1 от Решение 2010/413 предвижда замразяване на финансовите средства на няколко категории лица и образувания. Член 20, параграф 1, буква а) визира лицата и образуванията, които са посочени от Съвета за сигурност и са изброени в приложение I към решението. Член 20, параграф 1, буква б) се отнася до „лица [и образувания], които не са обхванати от приложение I, които участват, имат пряко отношение или предоставят подкрепа за чувствителните ядрени дейности на Иран, свързани с разпространението на ядрени оръжия, или за разработването на носители на ядрено оръжие, включително като участват в доставяне

на забранени изделия, стоки, оборудване, материали и технологии, или от лица или образувания, действащи от тяхно име или по тяхно указание, или образувания, притежавани или контролирани от тях, включително по незаконен начин, или от лица или образувания, които са съдействали на посочени в списъците лица или образувания за заобикаляне или нарушаване на разпоредбите на резолюции 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) или 1929 (2010) на Съвета за сигурност на ООН или на настоящото решение, както и от други високопоставени членове или образувания на ИРГ и на IRISL и от образувания, притежавани или контролирани от тях, или действащи от тяхно име, изброени в приложение II“.

- 13 Редица финансови образувания или групи от такива образувания са упоменати в приложение II към Решение 2010/413. Bank Mellat фигурира в част I, Б, точка 4 от това приложение. Посочени са следните мотиви:

„Bank Mellat е иранска банка, собственост на държавата. Bank Mellat следва модел на поведение, който подкрепя и улеснява ядрената програма и програмата за балистични ракети на Иран. Тя е предоставяла банкови услуги на образувания, включени в списъците на ООН и [на Съюза], или на образувания, действащи от тяхно име или под тяхно ръководство, или на образувания, които са тяхна собственост или под техен контрол. Това е банката майка на [FEE], която е посочена по силата на Резолюция 1929 на ССООН“.

- 14 С Регламент за изпълнение № 668/2010, приет на 26 юли 2010 г. в изпълнение на член 7, параграф 2 от Регламент № 423/2007, наименованието на Bank Mellat, споменато в част I, Б, точка 2 от приложението към Регламент за изпълнение № 668/2010, е добавено към списъка на юридическите лица, образуванията и органите, посочени в таблица I от приложение V към Регламент № 423/2007.
- 15 Мотивите за включването на Bank Mellat в този списък почти съвпадат с изложените в Решение 2010/413.
- 16 С писмо от 27 юли 2010 г. Съветът е уведомил Bank Mellat относно включването на наименованието му в списъка, съдържащ се в приложение II към Решение 2010/413, и в списъка, съдържащ се в приложение V към Регламент № 423/2007.
- 17 С писма от 16 и 24 август и от 2 и 9 септември 2010 г. Bank Mellat е поискало от Съвета да му съобщи въз основа на какви доказателства е приел ограничителните мерки срещу него.
- 18 С писмо от 13 септември 2010 г., с което отговаря на исканията на жалбоподателя в първоинстанционното производство за достъп до преписката, Съветът му е предоставил копия от две предложения на държави членки за приемане на ограничителни мерки. Освен това Съветът е определил срок до 25 септември 2010 г., в който жалбоподателят в първоинстанционното производство да представи съображения относно приемането срещу него на ограничителни мерки.
- 19 Приложение II към Решение 2010/413 е преразгледано и преработено с Решение 2010/644, прието на 25 октомври 2010 г. В съображение 2 от последното Съветът е посочил, че се е съобразил с представените му от засегнатите лица съображения.
- 20 Наименованието на Bank Mellat е посочено в точка 4 от списъка на образуванията, който се намира в таблица I от приложение II към Решение 2010/413, изменено с Решение 2010/644. От мотивите е отпаднало уточнението, че това е банка, собственост на държавата, но в останалата си част те са идентични със съдържащите се в Решение 2010/413.

- 21 Приет на 25 октомври 2010 г., Регламент № 961/2010 е отменил и заменил Регламент № 423/2007. Съгласно член 16, параграф 2 от първия регламент:

„Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от лицата, образуванията или структурите, включени в списъка в приложение VIII. Приложение VIII включва физически и юридически лица, образувания или структури, [...] които в съответствие с член 20, параграф 1, буква б) от Решение 2010/413 [...] са определени като:

- а) участващи в, пряко свързани с или подпомагащи дейности на Иран, чувствителни по отношение на ядреното разпространение, както и разработването от Иран на системи за ядрено оръжие, в това число чрез участие в снабдяването със забранени стоки и технологии; притежавани или контролирани от такова лице, образувание или структура, включително посредством незаконни средства, [или като] действащи от тяхно име и по тяхно указание;
- б) физическо или юридическо лице, образувание или структура, подпомогнало(а) лице, образувание или структура, включено(а) в списъка, да избегне или наруши разпоредбите на настоящия регламент, Решение 2010/413 [...] или резолюции 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) и 1929 (2010) на ССООН;

[...]“.

- 22 Съветът е включил наименованието на Bank Mellat в точка 4 от списъка на юридическите лица, образуванията и организациите, изброени в приложение VIII, Б, към Регламент № 961/2010. Мотивите за вписването са почти идентични със съдържащите се в Решение 2010/413, изменено с Решение 2010/644.
- 23 На 31 май 2011 г. като приложение към писмената дуплика, представена в рамките на производството за отмяна, по което е постановено обжалваното съдебно решение, Съветът е изпратил на Bank Mellat документ на Съвета от 27 май 2011 г., съдържащ извлечение от трето предложение за включване на Bank Mellat в списъка с образувания, на които се налагат ограничителни мерки (наричано по-нататък „третото предложение“).
- 24 На 1 декември 2011 г., след като извършва преглед, с Решение 2011/783 Съветът е решил да остави Bank Mellat в списъка към Решение 2010/413, а с Регламент за изпълнение № 1245/2011 — в списъка към Регламент № 961/2010.
- 25 Като се позовава на заключенията на Европейския съвет от 9 декември 2011 г., Съветът е приел нови мерки с Решение 2012/35/ОВППС от 23 януари 2012 г. за изменение на Решение 2010/413 (ОВ L 19, стр. 22).

26 На 23 март 2012 г. Съветът е приел нови мерки с Регламент № 267/2012, който отменя и заменя Регламент № 961/2010. Замразяването на финансови средства и на икономически ресурси е предвидено в член 23 от Регламент № 267/2012. Текстът на член 23, параграф 2 към посочения момент е бил следният:

„Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от лицата, образуванията или органите, включени в списъка в приложение IX. Приложение IX включва физически и юридически лица, образувания или органи, които съгласно член 20, параграф 1, букви б) и в) от Решение [2010/413], са определени като:

- а) участващи в, пряко свързани с или подпомагащи дейности на Иран, чувствителни по отношение на ядреното разпространение, както и разработването от Иран на системи за ядрено оръжие, в това число чрез участие в снабдяването със забранени стоки и технологии; или притежавани или контролирани от такова лице, образувание или орган, включително посредством незаконни средства, или действащи от тяхно име и по тяхно указание;
- б) физическо или юридическо лице, образувание или орган, подпомогнал(о) лице, образувание или орган, включен(о) в списъка, да избегне или наруши разпоредбите на настоящия регламент, Решение [2010/413] или резолюции 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) и 1929 (2010) [...];

[...]

- г) други лица, образувания или структури, които предоставят подкрепа, например материална, логистична или финансова подкрепа, на правителството на Иран, както и лица и образувания, свързани с тях;

[...]“.

27 Bank Mellat е включено в точка 4 от таблица В, в рамките на дял I от приложение IX към Регламент № 767/2012. Мотивите за вписването са почти идентични със съдържащите се в Решение 2010/413, изменено с Решение 2010/644.

Производството пред Общия съд и обжалването съдебно решение

28 На 7 октомври 2010 г. Bank Mellat е подало в секретариата на Общия съд жалба за отмяната на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010. Впоследствие е разширило предмета на исканията си за отмяна, включвайки и Решение 2010/644, Регламент № 961/2010, Решение 2011/783, Регламент за изпълнение № 1245/2011 и Регламент № 267/2012 в частите, отнасящи се до него.

29 Най-напред Общият съд е отхвърлил доводите както на Съвета, така и на Комисията, съгласно които Bank Mellat не е имало право да се позове в своя полза на защитата и гаранциите, свързани с основните права.

30 След това той е разгледал жалбата на Bank Mellat. То е посочило три основания. Първото е изведено от нарушение на задължението за мотивиране, на правото на жалбоподателя на защита и на правото му на ефективна съдебна защита. Второто основание е изведено от явна грешка в преценката при приемането на ограничителни мерки срещу него. Третото основание е изведено от нарушение на правото му на собственост и на принципа на пропорционалност.

- 31 В рамките на първото основание, изведено от нарушение на задължението за мотивиране, на правото му на защита и на правото му на ефективна съдебна защита, Общият съд е разгледал всеки от мотивите, които се отнасят до Bank Mellat и се съдържат в спорните актове и в предложенията за приемане на ограничителни мерки. Той е постановил, че Съветът е нарушил задължението за мотивиране във връзка с някои мотиви поради липсата на конкретика. Поради липсата на конкретика и правото на съдебна защита на Bank Mellat е било нарушение в рамките на същите мотиви. Същото право освен това е било нарушено във връзка с Решение 2010/413, Регламент за изпълнение № 668/2010, Решение 2010/644 и Регламент № 961/2010 поради късното съобщаване на третото предложение за приемане на ограничителни мерки. Накрая Общият съд е приел, че разглеждането на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010 е било опорочено, тъй като по делото няма данни, че Съветът е проверил релевантността и обосноваването на доказателствата, отнасящи се до Bank Mellat. Поради това Общият съд е уважил първото основание, що се отнася до Решение 2010/413, Регламент за изпълнение № 668/2010, Решение 2010/644 и Регламент № 961/2010.
- 32 След това Общият съд е разгледал второто основание, изведено от явна грешка в преценката по отношение на приемането на ограничителни мерки срещу Bank Mellat. Той е изследвал мотивите, за които е счел, че са достатъчно точни и не нарушават задължението за мотивиране. Тъй като никой от посочените мотиви, на които Съветът се е позовал срещу жалбоподателя в първоинстанционното производство, не обосновавал приемането на отнасящите се до него ограничителни мерки, Общият съд е уважил второто основание и е отменил спорните актове в частите им, отнасящи се до него, без да се налага да разглежда третото основание, изведено от нарушаване на принципа на пропорционалност.

Искания на страните

- 33 Съветът иска от Съда:
- да отмени обжалваното съдебно решение,
 - да се произнесе окончателно по спора и да отхвърли жалбата на Bank Mellat срещу спорните актове,
 - да осъди Bank Mellat да заплати съдебните разноски, направени от Съвета както в първоинстанционното производство, така и в рамките на настоящото производство по обжалване.
- 34 Bank Mellat иска от Съда да отхвърли жалбата и да осъди Съвета да заплати съдебните разноски.
- 35 Комисията поддържа изцяло исканията на Съвета в жалбата му до Съда.
- 36 Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия иска от Съда да уважи жалбата, да отмени обжалваното съдебно решение, както и да отхвърли жалбата на Bank Mellat срещу спорните актове.

По жалбата

По възражението за недопустимост на жалбата

Доводи на страните

- 37 Bank Mellat твърди, че жалбата е просрочена. То твърди, че предвидените в Процедурния правилник на Съда срокове поради отдалеченост са неприложими, понеже Съветът не е отдалечен от Съда, тъй като съобщенията между него и Съда се осъществяват по електронен път.
- 38 Съветът припомня член 51 от Процедурния правилник, съгласно който сроковете поради отдалеченост са фиксирани.

Съображения на Съда

- 39 Както е подчертала генералният адвокат в точки 32 и 33 от своето заключение, макар понятията, използвани за обозначаване на предвидените в член 51 от Процедурния правилник срокове, да напомнят, че тези срокове са имали за цел да компенсират времето, необходимо на пощенските служби в зависимост от отдалечеността на Съда, след измененията в Процедурния правилник на Съда на Европейския съюз от 28 ноември 2000 г. (ОВ L 322, стр. 1) тези срокове са фиксирани (вж. в този смисъл решение Gbagbo и др./Съвет, C-478/11 P—C-482/11 P, EU:C:2013:258, т. 63).
- 40 Оттук следва, че в случая се прилага член 51 от Процедурния правилник, макар и Съветът да осъществява съобщенията си със Съда по електронен път. Поради това жалбата е била подадена в предвидения срок и възражението за недопустимост трябва да се отхвърли.

По същество

- 41 Съветът твърди, че обжалваното съдебно решение е опорочено от няколко грешки при прилагане на правото.

По възражението за недопустимост на основанията, изведени от нарушаване на основните права

– Обжалваното съдебно решение

- 42 В точка 46 от обжалваното съдебно решение Общият съд е отхвърлил доводите както на Съвета, така и на Комисията, съгласно които Bank Mellat не е имало право да се позовава в своя полза на защитата и гаранциите, свързани с основните права. В точка 41 от това решение той е постановил, че правото на Съюза не съдържа правна норма, която да не допуска юридически лица, представляващи проявление на трети държави, да се позоват в тяхна полза на защитата и гаранциите, свързани с основните права, а в точка 42 от същото, че впрочем Съветът и Комисията във всички случаи не са представили доказателства, въз основа на които може да се установи, че жалбоподателят в първоинстанционното производство действително е проявление на иранската държава.

– Доводи на страните

- 43 Съветът критикува най-напред точки 35—41 от обжалваното съдебно решение. Той счита, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че дори да се докажело, че Bank Mellat е проявление на иранската държава, то можело да се позове в своя полза пред съда на Съюза на защитните механизми и гаранциите, свързани с основните права.
- 44 Той извежда довода си от член 34 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), който изключва сезирането на Европейския съд по правата на човека от правителствени организации и подобни образувания, както и от други сходни разпоредби като член 44 от Американската конвенция за правата на човека от 22 ноември 1969 г. Ratio legis било обстоятелството, че държавата не може да се ползва от основни права. Макар Договорите на Съюза и Хартата на основните права на Европейския съюз да не съдържали аналогични на член 34 от ЕКПЧ разпоредби, се прилагал същият принцип.
- 45 Съветът счита, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото и като е приел, че няма никакво основание да се счита, че Bank Mellat действително представлява правителствена организация. В това отношение Съветът посочва:
- практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно която, за да се определи дали дадено образувание е правителствена или неправителствена организация или образувание или не, трябвало да се прецени внимателно специфичният фактически и правен контекст,
 - работите на Комисията по международно право към ООН, и по-специално коментарите във връзка с член 2, буква б) от Конвенцията на ООН, приета на 2 декември 2004 г., относно съдебния имунитет на държавите и тяхната собственост, съгласно които понятието „държавни организации, институции и други образувания“ може да обхваща държавни предприятия или други образувания, учредени от държавата, които осъществяват търговски сделки, и
 - практиката на Съда в областта на помощите (решение Франция/Комисия, C-482/99, EU:C:2002:294, т. 55).
- 46 Следователно неправилно Общият съд приел, че тъй като Bank Mellat осъществява търговска дейност, попадаща под действието на общата правна уредба, тя не може да се окачестви като „обществена услуга“, макар и да е необходима за функционирането на икономиката на държавата. Общият съд не отчел надлежно и влиянието на иранското правителство над Bank Mellat, при положение че тази държава притежава дялово участие от 20 %, а останалият акционерен състав е разпръснат.
- 47 Bank Mellat оспорва доводите на Съвета.

– Съображения на Съда

- 48 Следва да се отбележи, че жалбата на Bank Mellat попада под разпоредбите на член 275, втора алинея ДФЕС (решение Съвет/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, т. 50).
- 49 Bank Mellat сочи основания, изведени от нарушаване на правото му на защита и на правото му на ефективна съдебна защита. На тези права може да се позовава всяко физическо лице или образувание, което сезира съдилищата на Съюза.

- 50 Същото се отнася за основанията, изведени от съществено процесуално нарушение, като твърдението за неизпълнение на задължението за мотивиране на актовете.
- 51 Що се отнася до основанията, изведени от явна грешка в преценката или нарушение на общия принцип на пропорционалност, следва да се констатира, че възможността държавно образувание да се позовава на тях е въпрос по същество на спора (решение Съвет/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, т. 51).
- 52 С оглед на изложеното следва да се отхвърли основанието на Съвета, без да е необходимо да се разглеждат доводите, изведени от грешка на Общия съд поради това, че същият е приел за недоказано, че Bank Mellat е държавно образувание, тъй като тези доводи са неприложими.

По задължението за мотивиране, правото на защита, правото на ефективна съдебна защита и достъпа до материалите по делото

– Обжалваното съдебно решение

- 53 В точки 49—51 от обжалваното съдебно решение Общият съд е напомнил съдебната практика относно задължението за мотивиране на актовете, предвидено в член 296, втора алинея ДФЕС. В точки 52—55 от това решение той е припомнил съдебната практика относно правото на защита и задължението за уведомяване на заинтересованото образувание относно събраните уличаващи го доказателства, за да му се предостави възможност да изрази ефективно своето становище във връзка с тях.
- 54 В точки 63 и 64 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че за да се прецени дали са изпълнени задължението за мотивиране и задължението за съобщаване на Bank Mellat на събраните уличаващи го доказателства, трябва да се вземат предвид, освен изложените в обжалваните актове мотиви, две предложения за приемане на ограничителни мерки, съобщени от Съвета на жалбоподателя в първоинстанционното производство с писмо от 13 септември 2010 г., както и третото предложение, приложено от Съвета към писмената му реплика, внесена на 31 май 2011 г. Според Общия съд тези предложения са били предоставени на делегациите на държавите членки във връзка с приемането на ограничителни мерки срещу жалбоподателя в първоинстанционното производство и следователно представляват доказателствата, на които посочените мерки са основани.
- 55 В точка 65 от обжалваното съдебно решение Общият съд е констатирал:

„[...] третото предложение в действителност е съобщено на жалбоподателя [в първоинстанционното производство] след подаването на жалбата и след промяната на исканията поради приемането на Решение 2010/644 и на Регламент № 961/2010. Това предложение следователно не може валидно да допълни мотивите на Решение 2010/413, на Регламент за изпълнение № 668/2010, на Решение 2010/644 и на Регламент № 961/2010. То обаче може да бъде взето предвид при преценката на правомерността на последващите актове, а именно на Решение 2011/783, Регламент за изпълнение № 1245/2011 и Регламент № 267/2012“.

56 В точки 66—76 от обжалваното съдебно решение Общият съд е разгледал всеки от мотивите, съдържащи се в спорните актове и в предложенията за приемане на ограничителните мерки. В точки 66—69 е посочено следното:

„66 В [спорните] актове по отношение на жалбоподателя [в първоинстанционното производство] са посочени следните четири мотива:

- съгласно Решение 2010/413 и Регламент за изпълнение № 668/2010 жалбоподателят [в първоинстанционното производство] е банка, собственост на държавата (наричан по-нататък „първият мотив“),
- жалбоподателят [в първоинстанционното производство] следва модел на поведение, който подкрепя и улеснява ядрената програма и програмата за балистични ракети на Иран (наричан по-нататък „вторият мотив“),
- жалбоподателят [в първоинстанционното производство] предоставя банкови услуги на образувания, включени в списъците на Организацията на обединените нации и [на Съюза], и на образувания, действащи от тяхно име или под тяхно ръководство, или на образувания, които са тяхна собственост или под техен контрол (наричан по-нататък „третият мотив“),
- жалбоподателят [в първоинстанционното производство] е дружество майка на [FEE], което е посочено в Резолюция 1929 (2010) [...] (наричан по-нататък „четвъртият мотив“).

67 Първото от двете предложения за приемане на ограничителни мерки, съобщени на 13 септември 2010 г., отчасти съпада с втория мотив по [спорните] актове. В него са добавени следните мотиви:

- жалбоподателят [в първоинстанционното производство] предоставя банкови услуги на Организацията за атомна енергия на Иран (наричана по-нататък „АЕОІ“) и на Novin Energy Company (наричано по-нататък „Novin“), срещу които Съветът за сигурност [...] е приел ограничителни мерки (наричан по-нататък „петият мотив“),
- жалбоподателят [в първоинстанционното производство] поддържа сметките на двама висши служители на Организацията за авиационна промишленост и на лице, отговарящо за извършваните от Иран покупки (наричан по-нататък „шестият мотив“).

68 Във второто предложение, съобщено на 13 септември 2010 г., като цяло се излагат същите мотиви като в [спорните] актове. Добавя се само мотивът, че поне от 2003 г. жалбоподателят [в първоинстанционното производство] улеснява движението на милиони долари за иранската ядрена програма (наричан по-нататък „седмият мотив“).

69 Третото предложение за приемане на ограничителни мерки, приложено към писмената дуплика, не съдържа други доказателства освен посочените в [спорните] актове и в двете предложения, съобщени на 13 септември 2010 г.“

57 В точка 77 Общият съд е постановил, че Съветът е нарушил задължението за мотивиране, както и задължението да съобщи на жалбоподателя в първоинстанционното производство уличаващите го доказателства по втория, третия, шестия и седмия мотив поради непрецизността им, но че по отношение на останалите мотиви посочените задължения са били спазени.

58 Що се отнася до достъпа до преписката, Общият съд е отбелязал в точка 81 от обжалваното съдебно решение, че от обстоятелствата по преписката не следва, че при приемането на спорните актове Съветът се е основал на доказателства, различни от трите представени от

държави членки предложения за ограничителни мерки по отношение на Bank Mellat. Въпреки това в точка 82 от посоченото решение той констатира, че третото предложение е съобщено на жалбоподателя в първоинстанционното производство едва като приложение към писмената дуплика на Съвета, т.е. след изтичането на срока, определен от Съвета на жалбоподателя в първоинстанционното производство за представяне на забележки поради приемането на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010, след подаването на жалбата, както и след приемането на Решение 2010/644 и на Регламент № 961/2010.

- 59 В точка 84 Общият съд е отхвърлил довода на Съвета, че той е съобщил това предложение на жалбоподателя веднага след като е получил съгласието на внеслата го държава членка. Общият съд е постановил, че след като Съветът възнамерява да се основе на доказателства, представени от държава членка, за да приеме ограничителни мерки срещу дадено образование, Съветът е длъжен преди това да се убеди, че въпросните доказателства могат да бъдат съобщени на съответното образование своевременно, за да може то надлежно да изрази забележките си по тях. В точка 85 от същото решение Общият съд е заключил, че Съветът не е предоставил своевременно достъп до тази част от преписката и е нарушил правото на защита.
- 60 Произнасяйки се относно възможността жалбоподателят в първоинстанционното производство надлежно да изрази забележките си, в точка 89 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че жалбоподателят в първоинстанционното производство е имал възможност надлежно да изрази становището си, с изключение, от една страна, по отношение на втория, третия, шестия и седмия мотив на Съвета, които са твърде неясни, и от друга страна, по отношение на предложението за приемане на ограничителни мерки, съобщено с приложение към писмената дуплика на Съвета, тъй като не е разполагал с него към датата на представянето на забележките си.
- 61 В точка 90 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че от писмата на Съвета следва, че той е взел предвид забележките на жалбоподателя в първоинстанционното производство. В точка 91 от това съдебно решение той по-специално е отбелязал, че Съветът е коригирал посочването, чиято точност се оспорва от жалбоподателя в първоинстанционното производство и съгласно което той е банка, собственост на държавата.
- 62 В точка 96 от обжалваното съдебно решение Общият съд е постановил, че правото на жалбоподателя в първоинстанционното производство на ефективна съдебна защита е било нарушено предвид липсата на прецизност на втори, трети, шести и седми мотив и късното съобщаване на едно от предложенията за приемане на ограничителни мерки. По отношение обаче на първи, четвърти и пети мотив, на които се е позовал Съветът, това право не е било нарушено.

– Доводи на страните

- 63 На първо място под заглавие „задължение за мотивиране“ Съветът счита, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, преценявайки поотделно, а не общо всеки от мотивите. Било очевидно, че тези мотиви са свързани. По-специално третият мотив представлявал по-прецизно описание на посоченото в рамките на втория поведение. Освен това Общият съд неправилно приел в точка 73 от обжалваното съдебно решение, че последните два мотива „не уточняват в какво поведение се упрекуват [жалбоподателят]“. Макар и третото основание да не посочвало наименованията на образуванията в списъка на ООН и на Съюза, на които Bank Mellat предоставя банкови услуги, последното можело да съпостави посочените образувания със списъците си с клиенти и да оспори този мотив, ако никой от неговите клиенти не фигурирал в списъците на ООН или на Съюза.

- 64 Що се отнася до шестия мотив, съдържащ се в предложението за вписване, представено от държава членка и посочващо, че Bank Mellat поддържа сметките на двама служители на Организацията за авиационна промишленост и на лице, отговарящо за покупките, Съветът счита, че Общият съд неправилно е постановил, че този мотив не е достатъчно подробен. Всъщност, след като информацията относно клиентите на банката включват наименованието на техния работодател, Bank Mellat е можело да провери дали някой от клиентите е бил служител на тази организация или е отговарял за покупките. Поради това посоченият мотив отговарял на определените от съдебната практика изисквания, тъй като предоставял достатъчно информация, за да се определи дали действително спорните актове са били основателни.
- 65 Комисията поддържа, че възприетата от Общия съд позиция в точка 77 от обжалваното съдебно решение, че жалбата за отмяна е основателна по отношение на едни, но не и на други мотиви, не издържа на проверка. Не можело да се счита, че Съветът е нарушил задължението си за мотивиране и съобщаване по отношение на жалбоподателя в първоинстанционното производство във връзка с всеки мотив поотделно.
- 66 В писменото си становище при встъпване Обединеното кралство също оспорва извода на Общия съд, че вторият мотив бил твърде неясен, при положение че той трябвало да се разглежда във връзка със следващите го мотиви.
- 67 На второ място, под заглавие „Достъп до преписката“ Съветът оспорва решението на Общия съд в точка 63 от обжалваното съдебно решение, съгласно което „за да се прецени дали са изпълнени задължението за мотивиране и задължението за съобщаване на заинтересованото образувание на уличаващите го доказателства, трябва да се вземат предвид, освен изложените в обжалваните актове мотиви, и трите предложения за приемане на ограничителни мерки, съобщени от Съвета на жалбоподателя [в първоинстанционното производство].“
- 68 Той сочи, че Общият съд е приложил неправилно съдебната практика, която цитира в точка 54 от обжалваното съдебно решение, установена по първите дела във връзка с тероризъм, докато не бил посочен никакъв мотив, обосноваващ включването в списък на лица, образувания и органи, на които са наложени ограничителни мерки, както и че при такива обстоятелства понятията „мотиви“ и „доказателства“ били взаимозаменяеми. В случая актовете съдържащи мотиви, поради което нямало основание, изискващо съобщаване на предложенията за приемане на ограничителни мерки, които така или иначе с нищо не били по-полезни.
- 69 Що се отнася до доказателствата, които не били посочени в изложението на мотивите на Съвета, те също не трябвало да се съобщават отделно, тъй като не може служебно да се презумира, че Съветът си е послужил с тях като мотиви и като доказателства. Съветът счита, че Общият съд трябвало да приложи практиката, цитирана в точка 55 от обжалваното съдебно решение, съгласно която, ако мотивите са достатъчно точни, единствено по искане на заинтересованото лице Съветът е длъжен да даде достъп до всички неупотребени административни документи, отнасящи се до съответната мярка (решение на Общия съд, Bank Melli Iran/Съвет, T-390/08, EU:T:2009:401, т. 97).
- 70 Като се позовава на точка 111 от решение Комисия и др./Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518), Обединеното кралство твърди, че във връзка със списъците с образувания, на които се налагат ограничителни мерки, трябва да се огласява само изложението на мотивите за включване в тях, предоставени от Съвета, но не и предложенията за вписване на съответните образувания.
- 71 Bank Mellat застава зад доводите на Общия съд. То сочи, че дори разгледани заедно, вторият и третият мотив не са достатъчно точни, тъй като третият, за който се твърди, че е по-конкретен, правилно е окачествен като „изключително неясен“. Във връзка с шестия мотив Bank Mellat

сочи, че Съветът не привежда никакви доказателства относно твърдението, че банковата документация за клиентите съдържа наименованието на работодателите им. Що се отнася до седмия мотив, Съветът не привежда доводи в негова подкрепа в рамките на жалбата.

- 72 Bank Mellat сочи, че Съветът е бил задължен да представи предложенията за включване в посочените списъци на самата дата на вписването или малко по-късно, тъй като това са единствените доказателства по преписката. Във връзка с твърдението на Съвета, че за Bank Mellat нямало да има никаква полза да получи тези предложения за вписване, то сочи, че не следва Съветът да преценява кои доказателства по делото могат да са релевантни за жалбоподателя. Би било в разрез с правото на защита да се разреши на Съвета да избира кои доказателства да бъдат присъединени.
- 73 Bank Mellat оспорва довода, че в случая е трябвало да се приложи практиката, установена с решение на Общия съд Bank Melli Iran/Съвет (Т-390/08, ЕУ:Т:2009:401), тъй като не разполагало с достатъчно точна информация, която да му позволи надлежно да изложи становището си относно уличаващите го доказателства. То подчертава, че както Общият съд, така и Съветът се основават на обстоятелството, че предложенията за включване в списъците с образувания, на които се налагат ограничителни мерки, представляват доказателства, но това не е така.

– Съображения на Съда

- 74 Съгласно постоянната съдебна практика задължението за мотивиране на увреждащ акт, което е следствие от принципа на зачитане на правото на защита, има за цел, от една страна, да предостави на заинтересованото лице достатъчно данни, за да установи дали актът е обоснован, или евентуално страда от порок, който позволява да се оспори валидността му пред съда на Съюза, и от друга страна, да позволи на последния да упражни контрол за законосъобразността на този акт (вж. решение Съвет/Vamba, C-417/11 P, ЕУ:C:2012:718, т. 49 и цитираната съдебна практика).
- 75 Изискваните от член 296 ДФЕС мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и с контекста на приемането му. Изискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай, по-специално в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от интереса, който адресатите или други лица, засегнати пряко и лично от акта, могат да имат от получаване на разяснения. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите са достатъчни следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. решение Съвет/Vamba, C-417/11 P, ЕУ:C:2012:718, т. 53 и цитираната съдебна практика). Увреждащият акт е достатъчно мотивиран, при положение че е издаден в познат за заинтересованото лице контекст, който му позволява да разбере обхвата на наложената му мярка (решение Съвет/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, ЕУ:C:2013:776, т. 71).
- 76 Що се отнася до ограничителните мерки, без да се стига до налагането на задължение за подробен отговор на възраженията, повдигнати от засегнатото лице, задължението за мотивиране, предвидено в член 296 ДФЕС, при всички положения изисква, включително когато съображенията на акта на Съюза представляват мотиви, изложени от международен орган, съображенията да посочват отделните, конкретни и специфични причини, поради които компетентните органи считат, че на засегнатото лице трябва да се наложат ограничителни мерки. При това положение съдът на Съюза трябва по-специално да провери дали изложените мотиви са достатъчно точни и конкретни по характер (вж. в този смисъл решение Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, ЕУ:C:2013:518, т. 116 и 118).

- 77 В случая при разглеждането на втория и третия мотив Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, тъй като Съветът не е посочил пред него, че тези мотиви трябва да се разглеждат заедно.
- 78 При всички положения, дори да се допусне, както твърди Съветът, че споменатият трети мотив е трябвало да се разбира в смисъл, че изяснява укоримото поведение, посочено във втория мотив, съвместният прочит на двата мотива не би позволил на Bank Mellat да установи какви банкови услуги е предоставяло на кои образувания, „включени в списъците на ООН и [на Съюза]“ или „действащи от тяхно име или под тяхно ръководство, или на образувания, които са тяхна собственост или под техен контрол“. Поради това Общият съд не би могъл да бъде упрекнат, че в точка 73 от обжалваното съдебно решение е приел, че вторият и третият мотив за включване в тези списъци са изключително неясни.
- 79 Също в точка 76 от обжалваното съдебно решение Общият съд основателно е окачествил шестия мотив като недостатъчно конкретен, тъй като не установява лицата със сметки в Bank Mellat.
- 80 Противно на поддържаното в жалбата на Съвета, в рамките на процедурата по приемане на мерки за замразяване на финансови средства Bank Mellat не следва с цел защита да сравнява списъците с клиентите си с наименованията на образуванията, включени в списъците на ООН и на Съюза, или пък да проверява дали някой негов клиент е служител на Организацията за авиационна промишленост.
- 81 Подобен резултат би бил в разрез със съдебната практика, посочена в точка 76 от настоящото решение, която изисква съображенията на акта да посочват отделните, конкретни и специфични причини, поради които компетентните органи считат, че на засегнатото лице трябва да се наложат ограничителни мерки.
- 82 Накрая, що се отнася до достъпа до преписката, Общият съд основателно е приел в точки 84, 85 и 105 от обжалваното съдебно решение, че Съветът е бил длъжен преди приемането на ограничителните мерки да се увери, че уличаващите Bank Mellat доказателства могат да му бъдат съобщени своевременно, за да може то надлежно да изрази становище, и че късното съобщаване на третото предложение, приложено към писмената дуплика на Съвета, е нарушило правото на защита и правото на ефективна съдебна защита на жалбоподателя в първоинстанционното производство, поради което е засегнало правомерността на Решение 2010/413, на Регламент за изпълнение № 668/2010, на Решение 2010/644 и на Регламент № 961/2010 в частите, в които посочените актове се отнасят до Bank Mellat.

По пороците, засягащи извършеното от Съвета проучване

– Обжалваното съдебно решение

- 83 Отново в рамките на основанието, изведено от нарушение на задължението за мотивиране, на правото на защита и на правото на ефективна съдебна защита, Общият съд синтезира по следния начин довод на Bank Mellat:

„97 Жалбоподателят [в първоинстанционното производство] поддържа, че Съветът не е проучил същински обстоятелствата по случая, а само е приел представените от държави членки предложения. От този порок били засегнати както проучването преди приемането на ограничителни мерки срещу него, така и периодичният им преглед“.

84 Общият съд е постановил следното:

„101 В случая, от една страна, преписката не съдържа каквито и да било данни, че Съветът е проверил релеванността и обосноваването на доказателствата относно жалбоподателя [в първоинстанционното производство], предоставени му преди приемането на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010. Напротив, погрешното посочване в тези актове, че жалбоподателят [в първоинстанционното производство] е банка, собственост на държавата, и фактът, че Съветът не е оспорил тази неточност, доказват, че не е била извършена каквато и да било проверка в този смисъл.

102 От друга страна, от точки 90—92 по-горе става ясно, че при приемането на последващите [спорни] актове Съветът е преразгледал обстоятелствата по случая в светлината на забележките на жалбоподателя [в първоинстанционното производство], след като е заличил текста, съгласно който жалбоподателят е банка, собственост на държавата, и след като се е произнесъл по доводите му относно финансовите услуги, предоставяни на образувания, които допринасят за ядреното разпространение.

[...]

104 При тези обстоятелства доводите на жалбоподателя [в първоинстанционното производство], свързани с пороците, от които е засегнато извършеното от Съвета проучване, следва да се приемат по отношение на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010, а в останалата им част следва да се отхвърлят“.

85 В точка 106 от обжалваното съдебно решение Общият съд е заключил, че при приемането на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010 Съветът не е спазил задължението си да проучи релеванността и обосноваването на предоставената му информация и доказателства по отношение на жалбоподателя в първоинстанционното производство, което е довело до неправомерност на тези актове.

– Доводи на страните

86 Съветът счита, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 100 и 101 от обжалваното съдебно решение е изискал в преписката да се съдържат улики, доказващи, че Съветът е проверил представените му доказателства. Той сочи, че не е възможно да се определят уликите, които трябва да бъдат представени, за да се докаже, че членовете на Съвета действително са извършили тази проверка, а освен това някои доказателства били от поверителни източници, до които членовете на Съвета като цяло нямат достъп.

87 Bank Mellat сочи, че не оспорва правния принцип, съгласно който Съветът трябва да преценява релеванността и обосноваването на представените му информация и доказателства. То счита, че Общият съд е имал право да се позове на пълната липса на доказателства за проведена от Съвета адекватна проверка в подкрепа на извода си, че такава не е имало. То освен това отбелязва, че Съветът признава неизвършването на проверка на съдържащите се в представените му предложения твърдения във връзка с посочването на Bank Mellat като образувание, на което се налагат ограничителни мерки, именно защото не е имал достъп до обосноваващите ги доказателства, считани за поверителни.

– Съображения на Съда

- 88 От обжалваното съдебно решение е видно, че Bank Mellat е включено в списъците с образувания, на които са наложени ограничителни мерки с приемането на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010 на основание само на предложенията за вписване, представени от държавите членки. Общият съд обаче не изяснява по какъв начин това обстоятелство може да съставлява причина за отмяна по смисъла на член 263 ДФЕС.
- 89 Както е посочила генералният адвокат в точка 95 от своето заключение, не се установява, че проверката на релеванността и обосноваването на доказателствата, отнасящи се до жалбоподателя в първоинстанционното производство, представени на Съвета преди приемането на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010, може да представлява съществено процесуално изискване за приемането на тези актове, чието неспазване би могло да доведе до тяхната неправомерност. Общият съд не е установил, че подобно процесуално изискване се предвижда в Договора за функционирането на ЕС или в акт на вторичното право.
- 90 Общият съд не е установил и по какъв начин това обстоятелство би могло да способства за нарушаване на задължението за мотивиране, на правото на Bank Mellat на защита или на правото му на ефективна съдебна защита, които Bank Mellat сочи в рамките на първото си основание, или пък на която и да е друга правна норма.
- 91 Тъй като Общият съд не е доказал, че поради липсата на проверка на релеванността и обосноваването на доказателствата, отнасящи се до жалбоподателя в първоинстанционното производство, е налице някое от основанията за отмяна по смисъла на член 263 ДФЕС, засягащо валидността на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010, следва констатацията, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 100 и 101 от обжалваното съдебно решение е постановил, че при приемането за първи път на акт, с който се налагат мерки срещу образувания, за които се твърди, че са допринасяли за ядреното разпространение, Съветът е длъжен да проучи дали информацията и доказателствата, представени му от държава членка или от Върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, са релевантни и обосновани. От това следва, че Общият съд е допуснал същата грешка при прилагане на правото, стигайки до заключението в точка 106 от обжалваното съдебно решение, че при приемането на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010 Съветът не е спазил задължението си да проучи релеванността и обосноваването на предоставената му информация и доказателства по отношение на жалбоподателя в първоинстанционното производство, което е довело до неправомерност на тези актове.

По явната грешка в преценката

– Обжалваното съдебно решение

- 92 В точка 112 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че с оглед на липсата на съображения във връзка с втория, третия, шестия и седмия мотив, на които Съветът се позовава срещу жалбоподателя в първоинстанционното производство, следва да се извърши проверка само на обосноваването на първия, четвъртия и петия мотив.
- 93 В точка 113 от посоченото решение той е постановил, че първият мотив, съгласно който Bank Mellat е банка, собственост на държавата, е основан на погрешно установен факт, поради което не може да обоснове ограничителните мерки, приети срещу жалбоподателя в първоинстанционното производство с Решение 2010/413 и Регламент за изпълнение № 668/2010.

- 94 Във връзка с четвъртия мотив, отнасящ се до FEE, дъщерно дружество, собственост на Bank Mellat, в точка 117 от същото решение Общият съд е постановил, че той, от една страна, е основан само на твърдения, а от друга страна, не представлява самостоятелен спрямо останалите мотиви, които се отнасят пряко до жалбоподателя в първоинстанционното производство.
- 95 Що се отнася до петия мотив, в точка 118 от обжалваното съдебно решение Общият съд е постановил, че Съветът не е привел никакво доказателство или сведения, установяващи, че Bank Mellat е предоставяло услуги на АЕОИ. Що се отнася до предоставяните на Novin услуги, в точка 128 от това решение Общият съд е постановил, че следва да се вземе под внимание твърдението на Bank Mellat, че то не е било уведомено за неговия принос за ядреното разпространение преди приемането от Съвета за сигурност на ограничителните мерки във връзка с него.
- 96 Освен това в точка 131 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че жалбоподателят в първоинстанционното производство е доказал, че е предприел действия за преустановяване на предоставянето на финансови услуги на Novin веднага след като е узнал, че последното допринеся за ядреното разпространение. В точка 137 от това решение Общият съд е постановил, че нито услугите, които Bank Mellat е предоставяло на Novin преди приемането на ограничителни мерки срещу него, нито редът и условията за преустановяване на търговските отношения между жалбоподателя в първоинстанционното производство и Novin представляват помощ за ядреното разпространение по смисъла на Решение 2010/413 и Регламенти № 423/2007, № 961/2010 и № 267/2012.
- 97 С оглед на тези обстоятелства в точка 139 от обжалваното съдебно решение Общият съд е заключил, че тъй като нито един от изложените от Съвета срещу жалбоподателя в първоинстанционното производство първи, четвърти и пети мотив не обосновава приемането на ограничителни мерки срещу него, второто основание следва да се приеме.

– Доводи на страните

- 98 Що се отнася до четвъртия мотив относно факта, че FEE, изцяло притежавано от Bank Mellat негово дъщерно дружество, е посочено в Резолюция 1929 (2010) на Съвета за сигурност, Съветът напомня, че определянето на FEE като образуване, на което се налагат ограничителни мерки, е мотивирано по-специално поради това, че „[п]рез последните седем години Bank Mellat е съдействала за извършването на транзакции на стойност стотици милиони долари за ирански ядрени, ракетни и отбранителни образувания“. Според Съвета в точка 117 от обжалваното съдебно решение Общият съд е постановил неправилно, че този мотив е основан само на твърдения и не представлява самостоятелен спрямо останалите мотиви, които се отнасят пряко до Bank Mellat. Той напомня особеното значение, което имат резолюциите на Съвета за сигурност на основание глава VII от Устава на Организацията на обединените нации, както и разпоредбите на Договорите.
- 99 Съветът освен това сочи, че Общият съд не е отчетел надлежно нелегалното естество на дейностите, в резултат на което доказателствата са от поверителни източници и не могат във всички случаи да бъдат съобщени. Той подчертава и принципа на взаимно доверие между държавите членки и институциите, както и принципа на лоялно сътрудничество. Съветът освен това посочва, че съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека не съществува абсолютно право за разкриване на доказателствата. След като подобен принцип намира приложение в рамките на наказателните обвинения, по аргумент за по-силното основание той важи по отношение на разглежданите ограничителни мерки, които са обезпечителни.
- 100 Този довод се отнасял и за банковите услуги, предоставяни от АЕОИ.

- 101 Що се отнася до признанието на Bank Mellat, че е предоставяло банкови услуги на Novin, което е посочено в Резолюция 1747 (2007) на Съвета за сигурност, Съветът счита, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е заменил със собствената си преценка тази на Съвета, тъй като е постановил, че предоставянето от Bank Mellat на банкови услуги на Novin в миналото не обосновава спорните актове, след като Bank Mellat постепенно е ограничило и впоследствие прекратило отношенията си с Novin, когато е узнало за посочването му от Съвета за сигурност. Според Съвета предоставянето на банкови услуги преди посочването на Novin, тоест в периода, през който се оказва, че то е имало принос при разработването на чувствителни по отношение на ядреното разпространение дейности от страна на Иран, показва, че Bank Mellat може да предоставя такива услуги в бъдеще на други образувания, извършващи същите дейности. Поради това Съветът основателно наложил замразяване на активите на Bank Mellat като обезпечителна мярка. Обстоятелството дали Bank Mellat е било в течение относно приноса на тези образувания в посочените дейности и дали банковите услуги са били използвани в рамките на същите не било решаващ фактор в това отношение.
- 102 Съветът добавя, че Общият съд извършил твърде стриктно тълкуване на понятието за подкрепа за чувствителни по отношение на ядреното разпространение дейности от страна на Иран по смисъла на Решение 2010/413, Регламент № 961/2010 и Регламент № 267/2012, както и че с това, в противоречие с практиката си, заменил със собствената си преценка тази на Съвета по отношение на обстоятелствата, обосноваващи налагане на замразяване на активите като обезпечителна мярка (решение People's Mojahedin Organization of Iran/Съвет, T-256/07, EU:T:2008:461, т. 138).
- 103 Комисията подчертава, че дейностите на Bank Mellat следва да се разглеждат по-глобално и не могат да се изследват като самостоятелни сделки без контекст. Тя напомня, че вписването на Bank Mellat е било предвидено от Съвета за Сигурност. В тази връзка подчертава значението на резолюциите на Съвета за сигурност на основание Устава на ООН.
- 104 Комисията също напомня, че ограничителните мерки са неразделна част от отговора на ядрената програма на Иран при липса на сътрудничество с МААЕ. Включването на банките в списъците се обяснява с необходимостта Иран да използва банкови услуги за внос на уран, технологии и други материали. Според Комисията изключването на банка като Bank Mellat от един от основните финансови пазари, на които се осъществяват този вид сделки, има рационална връзка с целта на международната общност да предотврати разработването и разпространението на ядрени оръжия. Предоставянето на банкови услуги от Bank Mellat на Novin, преди последното да бъде посочено от Съвета за сигурност, е ясно указание, че Bank Mellat е в състояние да предоставя този вид услуга.
- 105 Според Комисията не трябва да се изисква от Съвета да доказва, че конкретно разглежданите услуги или сделки са били „пряко“ свързани с ядреното разпространение, както допуска Общият съд в точки 135 и 137 от обжалваното съдебно решение. Балансът, който следва да се установи между защитата на основните права на включените в списъците лица и необходимостта от защита на очевидните интереси на Съюза в областта на сигурността, изисква Съветът да притежава известна свобода на преценка при определяне на това дали дадено образувание, посредством дейността си по предоставянето на финансови услуги, подпомага включени в списъците образувания, на които се налагат ограничителни мерки, да участват в чувствителни по отношение на разпространението дейности, макар сами по себе си разглежданите сделки да не са така директни, както изглежда счита Общият съд. Тя сочи, че контролът от страна на съда трябва да се свежда до проверка дали Съветът е допуснал явна грешка в преценката или злоупотреба с власт. Според Комисията не може да се твърди, че Съветът е злоупотребил с власт, като е включил в списъка частично притежавана от иранската държава банка, във връзка с която дори Съветът за сигурност е изразил загриженост.

106 Обединеното кралство поддържа изводите на Съвета и Комисията относно предоставянето на банкови услуги на Novin.

107 Bank Mellat оспорва доводите на Съвета, Комисията и Обединеното кралство.

– Съображения на Съда

108 Доводите на Съвета се отнасят единствено до съображенията на Общия съд във връзка с обосноваването на четвъртия и петия мотив.

109 Що се отнася до обстоятелствата, приети като обосновка за включването на Bank Mellat в посочените списъци, и до доказването на обосноваването на това вписване, следва да се напомни, че ефикасността на съдебния контрол, гарантиран от член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално изисква съдът на Съюза да се увери, че решението, което придобива индивидуален характер за съответното лице или образувание, почива на достатъчно солидна фактическа база. Това предполага проверка на твърдените фактически обстоятелства, съдържащи се в изложението на мотивите, което е в основата на посоченото решение, така че съдебният контрол да не се свежда до преценка на абстрактната убедителност на посочените мотиви, а да включи въпроса дали тези мотиви, или поне онзи от тях, считан сам по себе си за достатъчен да обоснове същото това решение, се подкрепят от доказателствата (вж. в този смисъл решения Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 119, Съвет/Fulmen и Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, т. 64, Съвет/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, т. 73, Anbouba/Съвет, C-605/13 P, EU:C:2015:248, т. 45, Anbouba/Съвет, C-630/13 P, EU:C:2015:247, т. 46, както и Ipatau/Съвет, C-535/14 P, EU:C:2015:407, т. 42).

110 За целта съдът на Съюза трябва да извърши тази проверка, като при необходимост поиска от компетентния орган на Съюза да представи данни или доказателства, поверителни или не, които са от значение за целите на нейното извършване (вж. решения Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 120, както и Съвет/Fulmen и Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, т. 65).

111 Ако компетентният орган на Съюза не е в състояние да удовлетвори искането на съда на Съюза, последният следва при това положение да вземе предвид единствено данните и доказателствата, които са му били съобщени (вж. решения Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 123, както и Съвет/Fulmen и Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, т. 68).

112 Що се отнася до четвъртия мотив относно факта, че FEE, изцяло притежавано от жалбоподателя в първоинстанционното производство дъщерно дружество, е посочено в Резолюция 1929 (2010), в точка 117 от обжалваното съдебно решение Общият съд е констатирал, че той се основава само на твърдения. Действително, Съветът не е представил каквито и да било доказателства, позволяващи на Общия съд да провери обосноваването на този мотив. При това положение е невъзможно съдът на Съюза, от който е поискано да контролира фактическата основателност на мотивите за вписване, отчитайки становището и оневиняващите доказателства, евентуално представени от засегнатото лице, както и отговора на компетентния орган на Съюза на това становище, да констатира обосноваването на тези мотиви, поради което те не биха могли да послужат като основание на обжалваното решение за включване в списък (вж. в този смисъл решение Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 137).

113 Доколкото Съветът критикува Общия съд, че в точка 117 от обжалваното съдебно решение е констатирал, че четвъртият мотив не представлява самостоятелен спрямо останалите мотиви, се налага констатацията, че това оплакване не е доказано по никакъв начин.

- 114 Освен това да се обоснове замразяването на финансовите средства на Bank Mellat с това на FEE, при положение че последното е посочено в резолюцията на ООН с оглед на дейността на Bank Mellat, представлява затворено в кръг разсъждение, така че замразяването на финансовите средства на жалбоподателя в първоинстанционното производство не може да се обоснове с посочването на FEE в споменатата резолюция. Накрая, противно на поддържаното от Съвета, самото посочване на Bank Mellat в тази резолюция, съгласно което „е съдействала за извършването на транзакции на стойност стотици милиони долари за ирански ядрени, ракетни и отбранителни образувания“, в съответствие с цитираната в точки 109 и 112 от настоящото решение практика не би могло да обоснове в достатъчна степен посочването му от Съюза.
- 115 В жалбата си Съветът е посочил, че представените доказателства относно подкрепата от страна на Bank Mellat за ядрените дейности на Иран са от поверителни източници, чието оповестяване би позволило да се идентифицират лицата, които са ги предоставили, което би поставило в опасност по-специално живота и безопасността им. Освен това е възможно доказателствата да са били предадени от трети държави, които отказват оповестяването им. В такъв случай трябвало да се зачете поверителността, тъй като в противен случай би пострадало международното сътрудничество.
- 116 Що се отнася до поверителността на доказателствата, следва да се констатира, че този довод се привежда за първи път на етапа на обжалване пред Съда. Съгласно постоянната съдебна практика обаче да се позволи на страна да изтъква за първи път пред Съда правно основание и доводи, които не е изтъкнала пред Общия съд, би означавало да се позволи Съдът, чиято компетентност при обжалване е ограничена, да бъде сезиран със спор с по-широк предмет от този, по който се е произнесъл Общият съд. Компетентността на Съда при обжалване следователно е ограничена до преценката на правното решение по основанията и доводите, разисквани пред първата инстанция (решение Швеция и др./API и Комисия, C-514/07 P, C-528/07 P и C-532/07 P, EU:C:2010:541, т. 126, както и цитираната съдебна практика).
- 117 Следователно доводът, основан на поверителността на доказателствата, е недопустим.
- 118 С оглед на тези обстоятелства Общият съд е постановил в точка 117 от обжалваното съдебно решение, без да допуска грешка при прилагане на правото, че четвъртият мотив не може да обоснове приемането на ограничителни мерки по отношение на Bank Mellat.
- 119 Във връзка с петия мотив, доколкото той има отношение към финансовите услуги, предоставяни на АЕОІ, в точка 118 от обжалваното съдебно решение Общият съд е констатирал, че Съветът не е привел никакво доказателство или информация, установяващи предоставянето на такива услуги. В това отношение Съветът обаче се е позовал в жалбата си и на нелегалните по естеството си дейности, недопускащи съобщаването на доказателства от поверителни източници, на принципите на взаимно доверие и лоялно сътрудничество между държавите членки и институциите, както и на наличието на абсолютно право на разгласяване на доказателствата.
- 120 Тъй като този довод е посочен за първи път на етапа на обжалване пред Съда, в съответствие с цитираната в точка 116 от настоящото съдебно решение практика той трябва да се обяви за недопустим.
- 121 Следователно, без да допуска грешка при прилагане на правото във връзка с тежестта и събирането на доказателства, в точка 118 от обжалваното съдебно решение Общият съд е заключил, че твърденията относно АЕОІ не обосновават приемането на ограничителни мерки по отношение на жалбоподателя в първоинстанционното производство.

- 122 Във връзка с петия мотив, доколкото той има отношение към финансовите услуги, предоставяни на Novin, Общият съд е направил редица фактически констатации и преценки, които Съдът не е компетентен да контролира. Така в точка 126 от обжалваното съдебно решение той е констатирал, че услугите, от които се е ползвало Novin, са били предоставяни на територията на Иран. В точка 128 е приел, че следва да вземе под внимание твърдението на Bank Mellat, че преди приемането на ограничителни мерки от Съвета за сигурност срещу Novin не е било в течение, че Novin допринася за ядреното разпространение, тъй като Съветът не е представил доказателства или точна и конкретна информация в това отношение. В точка 129 е описал начина, по който Bank Mellat е закрило сметките на Novin след приемането на ограничителните мерки по отношение на това образувание. След обзор на приложимата правна уредба, в точки 134 и 135 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че последните финансови сделки, осъществени от Bank Mellat в полза на Novin, са били разрешени, а Съветът и Комисията дори не твърдят, че съответните плащания са били свързани с ядреното разпространение.
- 123 С оглед на изложените обстоятелства в точка 137 от обжалваното съдебно решение Общият съд е заключил, че нито услугите, които Bank Mellat е предоставило на Novin преди приемането на ограничителни мерки срещу последното, нито редът и условията за преустановяване на търговските отношения между жалбоподателя в първоинстанционното производство и Novin представляват помощ за ядреното разпространение по смисъла на Решение 2010/413 и Регламенти № 423/2007, № 961/2010 и № 267/2012.
- 124 Този извод е оспорен от Съвета, Комисията и Обединеното кралство поради това, че било без значение дали Bank Mellat е в течение относно приноса на Novin в ядрените дейности, без обаче да се оспорват фактическите констатации и съображения на Общия съд. Комисията по-специално сочи, че включването в списъците с образувания, на които са наложени ограничителни мерки, на банки, предоставящи финансови услуги, свързани с международната търговия, е във връзка с целта на международната общност да предотврати разработването и разпространението на ядрени оръжия.
- 125 Спорните актове обаче са свързани с приемането на мерки за замразяване на финансови средства на Bank Mellat поради това, че с действията си предоставя помощ за чувствителни по отношение на разпространението ядрени дейности на Иран. С оглед на обстоятелството, че въпреки оспорването от страна на Bank Mellat на обосноваването на петия мотив Съветът не е представил никакво доказателство или точна и конкретна информация, позволяващи да се установи, че предоставените от Bank Mellat на Novin услуги представляват такава помощ, в точка 138 от обжалваното съдебно решение, без да допуска грешка при прилагане на правото, Общият съд е заключил, че обстоятелствата, посочени в точка 137 от него, не обосновават приемането на ограничителни мерки срещу Bank Mellat.
- 126 Оттук следва, че доводите на Съвета относно съображенията на Общия съд във връзка с обосноваването на четвъртия и петия мотив, трябва да бъдат отхвърлени.

По изводите от разглеждане на жалбата

- 127 От разглеждането на жалбата е видно, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, опорочаваща неговите мотиви, стигайки до заключението в точка 106 от обжалваното съдебно решение, че при приемането на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010 Съветът не е спазил задължението си да проучи релевантността и обосноваването на предоставената му информация и доказателства по отношение на Bank Mellat. Следва обаче да се провери дали диспозитивът на това решение може да бъде запазен на основание на неопорочени от грешки при прилагане на правото мотиви на същото съдебно решение.

- 128 От обжалваното съдебно решение е видно, че Общият съд е отменил спорните актове на основание на съчетание от редица мотиви.
- 129 В този смисъл, въпреки че в точка 106 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел неправилно, че недостатъкът, засягащ решението на Съвета, обосновава отмяната на Решение 2010/413 и на Регламент за изпълнение № 668/2010 по отношение на Bank Mellat, в точки 105 и 107 от обжалваното съдебно решение той е отменил същите актове поради други недостатъци, без Съдът да констатира грешка при прилагане на правото във връзка с тях. Следователно установеният в точка 106 от обжалваното съдебно решение недостатък не засяга диспозитива му.
- 130 От всички тези съображения следва, че жалбата трябва да бъде отхвърлена.

По съдебните разноски

- 131 По силата на член 184, параграф 2 от Процедурния правилник, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски.
- 132 Член 138, параграф 1 от същия правилник, който съгласно член 184, параграф 1 от него е приложим към производството по обжалване, предвижда, че загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.
- 133 Тъй като Bank Mellat е поискало осъждането на Съвета и същият е загубил делото, Съветът следва да понесе, наред с направените от него съдебни разноски, и тези на Bank Mellat в производствата пред двете инстанции.
- 134 Член 140, параграф 1 от Процедурния правилник, който съгласно член 184, параграф 1 от него е приложим към производството по обжалване, предвижда, че държавите членки и институциите, встъпили по делото, понасят направените от тях съдебни разноски.
- 135 Обединеното кралство и Комисията ще понесат направените от тях съдебни разноски в производствата пред двете инстанции.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

- 1) Отхвърля жалбата.**
- 2) Съветът на Европейския съюз понася направените от него съдебни разноски, както и съдебните разноски, направени от Bank Mellat в производствата пред двете инстанции.**
- 3) Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия и Европейската комисия понасят направените от тях съдебни разноски в производствата пред двете инстанции.**

Подписи